

690576

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

पतिष्ठेप्राणवा व कलादान्प्राणनेवात्मिकेतद्
 अत्यनुप्रिष्ठंतेष्टाद्भूताप्य्यारास्तानेवास्मिन्द
 इच्छाति॥३॥ ग्रामोदयाज्ञामित्येष्वैतेहेवानायर
 तप्येष्यहोष्टस्त्वंप्रभास्येतेनदृसुर्वगलीतम्
 उप्रवर्गपत्तेतमेतत्प्राणादितस्यादहग्रामोद्युक्त
 एतत्तज्जमितिपिताच्चेष्यमतीनापतिःप्राणाना।
 मातोपेष्यप्राणानादृसदेवोदवेनसवित्तागते त

२३।।

हिदैकोदेवेनसवित्राग ज्ञेसंस्मूर्येणारोचतइतिस्थ
 हिस्मूर्येणारोचते॥३॥ सुमधुरग्निनागतेतिस्थृत्यज्ञिन
 गतसंस्थैवेनसवित्रेतिस्थृहिदैवेनसवित्रागतस्थृय
 रारोचिष्ठैतिस्थृहिस्मूर्येणारोचिष्ठा॥४॥ स्थाहासमुग्निन
 स्तुपसागतेतिस्थृग्निस्तुपसागतावर्ध्याहाका
 उकरोतिपुरांदेवतामसावेवबुङ्घुःसंस्थैयेनसवित्रेति
 स्थृहिदैयेनसवित्रागतस्थृयेणरुद्धैतेतिस्थृ

हिस्मूर्येणारुचतांपा॥तेवाएतेन्द्रयोवकाशाभवंतिन्द्र
 योवेन्द्रप्राणाःप्राणाउदान्वाव्यानस्तान्तेवास्मिभेतद्धातिद्धा॥६॥
 यत्तदिवोविभातितुपस्थृथिव्यमुतिचर्त्तुद्येषुदिवो
 विभातितुपस्थृथिव्यंचत्तदिवोदेवानामुमस्यस्तपे
 ज्ञाइतिचर्त्तुद्येषदेवोदेवानामुमस्यस्तपोज्ञावाचमुस्य
 अियद्येवायुक्तमितियज्ञावाग्यज्ञमस्यभ्यप्रयद्येन
 देवान्नाणामेद्यैवैतद्वाह॥७॥ अपश्येगोपामोनिपघमानमि

॥२४॥

त्वष्ट्रैगोपदेवा नां परष्टपत्प्रेषु हीद धसुर्वगोपाय
 सथोनं लिपधते तस्मादुहपश्चंगोपाम् निपधमा
 नमियाचपुराचपदिसि श्वरं तमित्याच्छ्वेषपुराचदे ॥२४॥
 वैः पदिसि श्वरं तिसस च्छ्रीचैः सविष्टौ चैसान इतिस
 च्छ्रीचौ श्वेषविष्टौ श्वदिरोवस्ते थोररमीनावरीवर्त्तम्
 वनेष्टं ते इतिपुनः पुनर्लेष्टपुरुलोकपुवरीवर्यमान श्व
 रतिविभासा भुवं पतोवि श्वस्यमनसस्य तावि श्वस्य

वचस्य ते सुर्वसर्वस्य तद्देतस्य सुर्वस्य पतद्देतदेव श्व
 ल्वदेव घमदेवाद्वान्याहीतजोत्र ज्ञिरोहितमिवास्ति ॥८॥
 अत्र प्रावारन्तु वादेव वातयद्देयस्विनावैवै तस्माद्युनो
 वाएत यज्ञस्य शिरः प्रत्य च तां तावैवै तप्तीणा तितस्माद्य
 हन्त्रप्रावारन्तु वादेव वातयद्दितिमधुमाच्छ्रांभ्यां मधुमाच्छ्र
 च्छ्रीभ्यामितिद्युप्यंडहवाआयमाथर्वणोमधुनामव्या
 द्यग्णम्भुवाच तदेन योः प्रियं भामतदेवैन योरेतनोगच्छंति

तस्माहुन्तुमाधीर्यांमुधुमाचूचीर्यामिति हृदेष्व
मुनसेवादिवेत्वासुर्यापत्वा उच्चाअद्वैतिवेदवेषु च
हृतिनात्रतिराहितमिवास्ति ॥५॥ पिता नो सिपितानो
बौद्धासेषवैपितायुष्टपत्येषु प्रवर्षस्तु देतमेवेते ॥२५॥

उत्तु त्रीणि तिस्माद्यहपितानो बौद्धातिन्नमस्तु अङ्गमामा
स्तिति हिक्षसी दिसाचिष्ठेषु वैतदाशास्त्रथपुल्मो दिरोपाद्वृत्य
ना महाचीरमीदमाणां वाचमिति लक्ष्मिं तख्वासपेषु ति वृ

वावै प्रवृग्यायोषापूल्मीमिथुने नैवै नमेतस्मजननेषु
महीपतिछ रुज्जं करो सुघैतद्वाच्चायुरेतज्ज्ञातिः प्रविरा
तियुष्टपत्तु वाचूते भक्षयति वातस्य व्रतवर्यायास्त्रष्टो ॥१०॥
वतु यज्ञात्मारां ॥ इति प्रवर्णकां उप्रथमो द्यायः समा
प्तः ॥ श्रीसूर्यपनमः ॥ श्रीकृष्णपिरामस्तु ॥७॥ ३०॥ ३॥

अथा तोरोहिणौ उठोस्य हः के तु नाउषता छ सुज्योतिज्योति
 षाट्वाहेस्य भा वैतेय उषा प्रातारात्रिः के तु नाउषता छ सुज्यो
 ॥२६॥ तिज्योतिषास्याहेस्य भा वैतेनय उषा सायो॥५॥ तद्यद्वैहिणौ ॥२६॥
 उठोस्य अन्न च हवा आदिस श्रोहिणा वैतास्य एहिद्यकतास्य
 पत्रमानोः स्वर्गत्वा कर्षो हैहि॥३॥ अथो इमो वैलोको
 रोहिणा वादिसः श्रवण्यो मुंतद्यादिसमायीलोकोस्य
 परिगृह्णति तस्मादेष्य आयीलोकोस्यापरिगृहीतः॥३॥

x १२

अथो अहोरत्ने वैरोहिणा वादिसः प्रवृग्येमुंतद्यादिसमहोर
 त्रोऽयां परिगृह्णति तस्मादेष्य । हौत्रायां परिगृहीतः॥४॥ अ
 थो च भूषणा वैरोहिणौ शिरः प्रवृग्यः दीर्घचक्रधृद्याति॥५॥
 अथर अमादत्ते देवस्य नासवितुः प्रसुवैश्च नावैदुष्यां पृष्ठेह स्त्राय
 आददिसेराज्ञासि ससा वैव बंधुः॥६॥ अथगामा कृतिजघ्य
 नेनगाहि पर्यन्तिक्कर द्वितएहिसरख्येहीते काहिगोसरखी
 हिगो॥७॥ अथो द्वरक्षयति नाम्नासावद्वासा वै हैति विस्तामागता

॥२७॥

मणिद्वायदि॒सैरास्नासीऽग्न्यातुष्ठीष्ठैऽतीऽग्न्यमीह वास्तु
 स्यप्रिया पत्नीतस्याउष्ठीष्ठैविष्वरूपतमः सोसीतितद्यहत
 मेवास्याएतत्कारोति ॥३॥ अथवत्समुपार्डति षष्ठा सोर्यं पैवे
 पूषायोयैपवत्तरेषवाइद्युषसंवैषुष्टियद्यद्विक्त्ववर्षे ॥४॥
 त्वैषवाएततासोप्रस्थायैतातस्मादाहपूषासी ॥५॥ अधो
 भयति । यमापदीष्ठैषेषवा अत्रयमैरसोऽभवतियम्
 वापिन्वतेतस्मैष्वयत्वैतद्याह ॥६॥ अथपिन्वनेपिन्व

स्वयच्छिनोवाएतद्यज्ञस्यशिरः प्रस्थघतां त्रावैतत्प्रीणा
 तितस्मादाहाश्चित्यापिन्वस्तुता ॥७॥ संरस्वत्यैपिन्वस्तुता वावै
 सरस्वत्यैवाचावाएतद्यज्ञस्यशिरः प्रस्थघतां त्रावैत
 तप्रीणा तितस्मादाहसरस्वत्यैपिन्वस्तुता ॥८॥ इत्रायापिन्वस्तुता
 द्रोवैयज्ञस्यरवतासायैवयज्ञस्यद्वैतातयैवैतद्यज्ञिनोयं
 चूस्थशिरः प्रस्थघतां त्रावैतत्प्रीणा तितस्मादेऽग्न्यपिन्वस्तुता ॥९॥
 अथावैषुषाभिमंत्रयतेस्वाहुङ्कवत्स्वाहुङ्कवदितीऽवै

३२ वा प्रज्ञदेतासायैवयज्ञस्परेवतातामेवैतप्तीराति तस्माद्दहस्या
हेऽवत्खोहेऽवत्खोहेऽवदितित्रिष्टुआहत्रिष्टुप्लोवरखस्वाहा ॥१२८॥

|| १२८ || कारंकरोतिपरांदेवतमसावेवबंधुः ॥१४॥ अथास्यैस्तनमभिष्ठ
पद्यतेष्यस्तनः रादायोयोमयोभूरे तियस्केस्तनोनिहितो
युद्धायामित्यैवेतद्वायोरब्धावस्तुवद्भुतियोन्यनानी
६४४५ सतावस्तुवित्यराहित्यैवेतद्वाहयेनविश्वापुष्यस्तिवार्या ॥१५॥ तिये
नसवद्वात्सवीगोभूतानिविभूष्यिष्ठैवेतद्वाहसरखृतित
या ७ निर्होत्तवेकरितिवाष्ठैस्तरस्वतोसैषाघर्मदुधायस्तोवेवग्यजमस्य

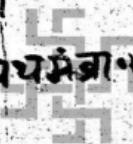
३

१५ प्रयद्युप्लोद्यैनेदवान्तीरामेत्यैवैतद्वाहयगाहे
पद्येष्यद्विन्मैल्लवृत्तैरिक्षमन्वेत्यसावेवबुधुः ॥१५॥ अथ
शफावद्वत्तेगयत्रद्युद्योसित्रृष्टुभृष्टुद्योसातगयत्रृणवे
८५ वैनामेत्तत्रृष्टुभृष्टुद्योतेयावाप्यितीस्यापुरिण्ट
ल्लामीतीमैवद्यावाप्यितीप्लास्तावार्द्धैस्तप्रवृष्टैम्भु
तद्यद्येत्यमात्याद्यावाप्यितीप्लापुरिण्टृस्तात्यमौक्त्रेनवे
द्येनोपम्भाष्ट्यस्तावेवबुधुः ॥१६॥ अथापद्यमन्यापद्यला द
न्तरिष्ठेणोपयद्यमीसत्रृरिक्ष्वात्पुर्यमन्यंतरिष्ठैराहीहृष्टु

वैमुपयतम ओउदरवाउपयमन्तुदरेप्राहीष्टः सर्वमआद्य
 मुपयतं तस्मादाहातरिक्षेरोपयच्छमीति ॥१७॥ अथाजां
 ॥२०॥ क्षीरमानयतितस्मिंखातेगोः क्षीरमानयतीद्रास्थिनेतीद्रावे
 यज्ञस्यदेवता स्यायैव यज्ञदेवता तमेवेतत्प्राणायस्थिर्ज्ञां
 द्वारा लिखित घजस्यशिरः प्रस्यघन्तात ववतस्मारणाति
 तस्मादाहेद्रास्थिनेतिमधुन् सरघस्येसेतद्वैक्षणमधुसा

च वृ०
 रव्यमेष्टपतेतिरसंयातेयैवेत्याहवसवृत्येतावैसनर
 तेतीष्टसर्ववासुष्टतेयज्ञतेवाल्लितित्विध्यावृष्टद्वृत्तेष्टु
 त्वमेवुभवति ॥१८॥ स्वाहासुष्टुपस्यरक्षुष्टुवन्यप्रातेष्टु
 द्येष्टुवाए कोरारिष्टुष्टुवनिष्टु ॥१९॥ नामयेनेमाष्ट
 स्ववृष्टप्रजाविज्ञातहमेवेतत्प्राणाति तु स्मादाहस्या
 हासुष्टुपस्यरश्मयृष्टुष्टुवेनयृत्यवर्षस्वाहाकारं करुतात
 पुरादेवतामसावेववेच्छरथतेष्टु आयुरतज्ञातेष्टुप्राव
 श्वातेष्टुतमनुनीष्टुत्तुष्टुप्रावतेवात्प्रत्ययास्त्रणा ॥२०॥ प्रप्रम्भान् ॥

स्यवेदांतोन्वाहा॥ प्रेतुवस्तुत्तिष्ठप्रदेवदसुन्तेति।
 तदध्युष्टप्रायदायन्वातनामानिद्वहास्यतेष्टप्रदेवदायवि-
 भ्नयुयद्वन्द्वमेसानाशारक्षाणस्तन्दन्यरितिसेतद्वावा-
 हवजीयास्त्वाहाकारणात्तुरुष्टस्तुत्तमेवस्तमग्नेवज्ञ॥३॥
 त्तुस्त्वाएववेष्टत्तुरुवाहवनीयास्त्वात्मकारणात्तुरुवा-
 तित्तुत्तमेव। तमग्नेवज्ञत्तोत्तिः॥ समुद्रायत्वावातायस्त्वा-
 यस्त्वायायंपवत्तेष्टस्त्वात्मुद्रास्त्वेदेवाप्सवीणिभू-
 त्तनिसमुद्रवित्तस्त्वाएवेवंत्तुत्तित्तस्त्वाहसमुद्रायत्वात्मायस्त्वोत्तिः॥४॥

४८

४८२

सरिरायत्वातायस्योदृश्यं वै सरिरोयो यं पवते तस्मादैश
 रिसु वेदवाः सुवैष्टुतानि यहेरत तस्माएवै नं ज्ञु होति तस्मादै
 हृसंप्रयुक्तवावतायस्याहेति ॥३॥ अन्नाद्युष्यापत्वा वा तद्युर्ध्या
 ह प्रतिद्युष्योयत्वावतायस्याहृत्ययं वानाऽमीनाऽप्युष्यापुते
 द्युष्यायोयपवते तस्मादैवनं ज्ञु होति तस्मादाहानाऽप्युष्यापत्वा
 द्युष्यायोयपवते तस्मादैवनं ज्ञु होति तस्मादाहानाऽप्युष्यापत्वा
 द्युष्यायोयपवते तस्मादैवनं ज्ञु होति तस्मादाहानाऽप्युष्यापत्वा

०४५

वेत्वावातायस्वाहास्मियोऽत्वावातायस्वाहे॥५॥इदा
यत्वा वसुमतेरुद्गवतेस्वाहत्ययं वाइडोयायपवतेतस्मा

५३३ रवैनंद्रहतितस्माहेऽग्नेति वसुमतेरुद्गवत्तितां
इमेवानुक्षुः अरुद्गाभ्याज्ञेत्यभोग्रातश्चवन्
स्यच्चैव तमाद्यन्दिनश्चवनस्यरूपेत्कियते॥६॥

३१॥

~~उद्गवत्तितस्माहेऽग्नेति~~ ५४
उद्गायत्वादित्यवतेस्वाहेसमेवाइडोयोयेपवतेतस्माएवैनं
त्रुहतितस्मादाहेऽग्नेत्विसमादित्वतितदिमेवान्वा

दियानाध्वजस्थथोत्तीयसवन्नस्यैवैत्तुपेत्कियते॥७॥इदाय
त्वाभिमातिद्वृस्वाहेस्यंवाइडोयोयपवतेतस्माएवैनंत्रुहति
तस्मादाहेऽग्नेत्विस्यभिमातिद्वृत्तिते॥सप्लौवाश्रज्जिमातिइडायला
सपवन्नद्वृत्तिवतेद्वृहसीस्याद्याग्नयुथा-भ्रष्टस्याद्यारुद्गवमस्य
ष्टुत्यारुद्गवत्तिद्वृत्तिः॥धासवित्वत्वद्वृमतेविद्वृमतवाज
वतेस्वाहेस्यंवैसवित्वायोयपवतेत्तुस्माएवैनंत्रुहतित्वात्तुस्माद
त्वसवित्वत्वेद्वृमतेविद्वृमतवाजवत्तित्वात्तुद्विन्निभ्यं
दिवानन्वाज्ञेत्विति॥८॥
इत्वानन्वाज्ञेत्विति॥८॥

प्रस्तुते शुहस्पति वेष्यिं पवते तस्माद् बोन्न लेवे तित्समाया ह बहस्पदये त्वं
तिविच्छद्यावतइतितदस्मिन्विष्टस्मिन्वाद्वाच्च न्वाहत्तिः॥१॥५
मायलंगिरस्तोपिच्छमतेस्वाह सयवेयमायपं पवतेत्समारवेन
द्वुहोतितस्माया हयमाय लेवाग्रस्त्वपित्तम तेस्वाहाम् पैतस्यकीष्टव
द्वस्मिपित्तन्वत्तमायपि तरस्तानेवास्मिन्व तदन्वाहत्तिः॥६॥६
श्रोतानिनामानिभवति। द्वाद्यत्वैमासाभ्यं वस्त्रसंवस्त्रसंवस्त्ररेष
यरषतपदेषउप्रवर्ग्यस्त्वेद्यत्तमवैतत्तीणातितस्माद्वाद्याद्याद्याव
ति॥७॥७ अयोपयमन्यातहावीप्रस्तानयति। स्वाहावर्गीयेषोष

३२१।

वेद्यमौयएषतपत्येषुप्रयुग्मिस्तेद्यतमेवेतत्तीणातितस्मादाहस्ता
होद्यमीयेद्युवरस्याहाकारेकरोतिप्रोदेवतामसावेवबुद्धिः॥८॥८
आनातेजपतिस्याहाद्यमिष्टपित्तित्यज्ञस्यकीष्टिद्विभु
स्यपित्तुन्नाद्युवत्त्रपावैपित्तस्त्वानेवेतत्तीणातित्तवर्गस्ता
साकारुकरोतिप्रोदेवतामसावेवबुद्धिः॥९॥९ आनुवाक्या
मन्वाहस्त्रुद्युवपुराचपित्तस्त्वानानुवाक्यामन्वाह
लिङ्गम्याऽाम्याहव्यमिष्टयेत्तिविभु

आत्मादेवप्सदितिसर्वीयाकार्यान्वयासीद्युत्तमवैतदाहसर्वादे
 वानयालिहोत्तिसर्वन्देवाद्याटस्तीक्ष्णेवैतद्याहस्याहात्तस्यद्य
 मैस्यमद्याभिप्रवत्तमभीनेयाभ्यनावैवेतद्याहा। श्रुनोह्येतद्यन्तर्मनिर
 प्रव्यधर्त्तात्परवैत्तमील्लातितस्माद्याहस्याहस्याठाकृतस्यघमस्य
 मद्योः॥ प्रिवतमाभ्यन्तरवरुष्याहा कारेवह्योहिप्यादेवतप्तप्तसा
 वेवबल्लः॥ ५॥ अथदुत्त्वाद्यमुकेपयज्जिति विद्यारम्भंयज्ञप्रिमंपदादि
 विद्याइयसौवाच्छादित्योव्यनीयज्ञोदिविवारष्टुतिदिवप्रतिष्ठित
 स्तमैवैतस्याल्लातितस्माद्याहस्यादिविद्यारम्भंयज्ञप्रिमंपदादि
 विद्याइयसौवाच्छादित्योव्यनीयज्ञोदिविवारष्टुतिदिवप्रतिष्ठित

三

१८५

संचरत्येषु प्रवर्ग्यक्तेतम् वैतत्त्वीणि तस्माद्योहुतं त्राणिणे
 तिन्माद्या बाध्यत्वी भ्यामिति तद्यज्ञा वावाध्यत्वी भ्यामिति
 स्करातिप्रयारिद्द्वयं प्रवृत्ति ॥३॥ अथ उमानो यज्ञो वैय
 जमानाप्रजनेवैतत्त्वाभिष्टुप्यत्यात्मा भिन्नु द्वात्मिसाभि
 नवेवत्याहा चुनात्यत चत्वात्याद्वृप्रत्यचत्तात्वेवैतत्त्वी
 एत्यनुधावाध्यत्वी अभ्यस्तामिति द्विस्त्रेवाध्यत्वी अभ्यस्ता
 त्ययतिद्वयं प्रवग्निहृवय तयष्टस्त्विति हृवनो धन्वना निम्नो वै
 तेवैतदाठा ॥४॥ अथ पिन्नमज्जन्मनुमेत्यत इष्टपिन्नवै
 त इष्टोपब्लृप्त्येवैतद्याहयदाहिष्टपिन्नवैत्यूरुचे त्रिपिन्नवै

तियो इष्ट्याद्यर्थसोजायस्तेत्येतया बद्धुजोपित्वस्तेतिद्व
 ख्याअक्षत्याध्यत्वीपिन्नस्तेति तद्वत्त्वायाह यावाध्यत्वी व्याधि
 न्वस्तेतिद्वयाध्यत्वावाध्यत्वी भ्यामाहययोपेद्वयं वैमयो ॥५॥
 सप्तद्वृष्टिपिन्नवैतत्त्वं उमानापिन्नवैतप्याद्वृष्टिवैयो
 यद्विद्वित्याप्यप्रत्यक्षुतस्त्वुज्जोयद्विद्वित्याप्य
 जाया उनपराद्वतेव यजमानस्याद्विवारपरतसिन्वि
 त्वाथपादित्वापित्वते तीपिन्वते यद्विद्वित्वाम्यति विप्रवश्च ॥६॥
 अथ प्राति वौद्वुक्तामतिप्यर्मास्त्रिष्टुवमवैत्य

यत्प्रयत्नसेवत्तिदृश्वर्वचारयत्येतनेद्भुवं
 ग्रतमेषउप्रवर्णस्येतमेवैतत्तित्तिस्माद्युच्चमि
 सिसुचमाते॥३१॥ अथर्वरेसाद्यपत्यमेव्यस्मन् ॥३२॥
 ॥३३॥ त्राणानिवारयेयक्त्युच्चनानिवारयेयवैतयात्
 बहुन्निवारयत्तेवंवारयविदांद्याएप्येतत्सर्ववाय
 यस्यवैतयात्॥३४॥ अथर्वाकलोर्जुहोतिप्रद्यु
 णावैत्राकलोर्जुहोणनवास्मिन्नेतद्युधातिस्म
 अपूर्णशरस्यस्यवैपूषा योपंपवतएषउप्राणाद्य ॥३५॥

३१

प्राणमेवास्मिन्नेतद्युधतित्तस्माद्याहस्यानापूर्णेश
 इसइसवराजस्याहाकार्यात्परादवतामसाववर्णद्यु
 द्युद्यामव्यमेपप्रिवडपञ्चयति॥३६॥ स्यानामग्रवन्न
 इतिप्राणवैत्राकालः॥ प्राणनेवास्मिन्नेतद्युधतिदु
 ल्वामव्यमेपप्रिव्याउपञ्चयति॥३७॥ स्यानाप्रतिरुचेऽ
 इतिप्राणाक्षेप्रातिरच्छप्राणलीदृश्वर्वप्रतिरत्तिरत्तिर
 णानेवास्मिन्नेतद्युधातित्तिरुचेऽमव्यमेपप्रिव्याउपञ्चयति॥३८॥

स्थाना पितृस्य उद्देश्य हिंस्यो वर्षणा वस्त्रयुक्ते बोद्धंगी समा
 णा दृश्या इन्द्रियाणि परहृति यज्ञस्य कीर्तिभूषणिः
 वृन्दागं वृत्रया वै पितरस्ता नै वै तस्मीणास पर्यन्तं प्रकृते
 स्वरूपुद्यो वृथां च शप्तिरः ॥२६॥ स्वाहा ध्या नाथ प्रीत्या
 प्रिति प्राण्णा धानो वै व्याकारा एवं वीक्राणो दानवास्मिन्ने
 तद्व्यातिकृत्वाम ध्यमेष्टीव्यातुपश्चयति ॥२७॥ स्वाहा वि
 ज्ञेयेष्टवै वृथातप्राणा वै विश्वेष्टवा वृक्षाणा नै वास्मिन्ने
 तद्व्यातिकृत्वाम ध्यमेष्टीव्यातुपश्चयति ॥२८॥

स्वाहा रुद्राय रुद्रहत प्रइत्युक्ते वद्धिक्षिण्णामाण उत्र
 ति प्रस्त्वा त्रै प्रयच्छते त उत्तरं प्रशाला या उद्देश्य नि
 रस्यत्येषत्येषत्येष स्थीदग्धप्रज्ञन्द्रेष्टते न मारुद्देश
 लिनस्थिति सप्ते ता आकृत्यो ज्ञवंति सप्तवाइ मेरीष्व
 न्नाणास्तु नै वास्मिन्नं तद्व्यातिपूर्वा अथ महा वीराङु
 पर्यमान्याम् त्यानयो तिष्याहासु उज्यो तिष्णायो तीर्णतिप्य
 तिवृत तरस्मिन्ययो ज्ञवति उज्यो तिरितरस्यो तेष्वते उज्ज्वल
 उज्यो तिष्णीसंगव्यते अवरस्वाहा कारकरोत्यराध्वतामसावेव वृक्षुः
 ॥२९॥

प्र

स्त्री

(३७॥)

सुः

अथरोहिणा उत्तु होय हः केनना उत्तु वता उसु ज्योति
ज्योतिषास्वाटे यसावेव वृ पुरा विष्ठु केनुना उत्तु ज्योति^१ ॥३७॥
सु ज्योति ज्योतिषास्वाटे यसावेव वृ च्या ॥३८॥ अथर्वा उ
मानाय घर्मा छिष्ठुष्टु प्रयच्छति श्वरुप तव मिष्ठु ज्ञायति
मध्युद्रुतमिंद्रितमेऽग्नाविति मध्युद्रुतमिंद्रियवत्तमेऽग्नाविति^२
यैवेतद्याहास्यामृतेव वधमिन महस्तं असुग्मामाहि^३ ॥३९॥
सारीत्याक्षिष्ठ्यवेतद्याहास्या ॥४०॥ अथर्वा ज्ञिणातृ
स्मिकता उपकीर्त्ति उवेतितन्मात्रेयते यरवमाज्योन्ते यज्ञाद्यु^४
" ३४

स्वाहाद्युपहरति वाकलान थोपस्तद्याचरेत्तु यज्ञस्यादि
रूपस्त्रज्ञतयं प्रायथैनतद्युपस्त्रयज्ञतां वज्ञा ॥ तं न ग्रथ
मयज्ञप्रहृत्यादनस्य इहतद्योनेन्मद्युपस्त्रयज्ञरुद्दिनद्यु
तिद्वितीयवेवत्तीयवापश्चीहृत्योद्यो वाम्बुद्ययज्ञनेद्वाद्य
वृत्तश्चाप्यत अक्षस्तस्याद्युतीयवेवत्तीयवाप्तो तु ता
वारषशुभ्युच्चानोध्नतिते पत्रप्रथमयज्ञप्रहृत्यादिष्ठा
स्यतस्त्रुञ्जुन्वान उज्जांचपश्चुञ्जुञ्जद्वेष्टु थो आयु
यमाद्युकोयज्ञमानस्यात्तस्मादित्तेष्टपेवत्तीयवा ॥४१॥

तेन्यर्वस्माद्वप्रहुया अर्ववै प्रवग्ये निर्वत्ये वर्षकर
 वा। एति प्राचीने वद्गते तस्यै प्रहुं जो घोवास्य प्रियस्या घो
 वा नूचा नोन्हते एव जै नेत्रं प्रामुख्यात् ॥४५॥ स्तु हस्ते प्रहुं या
 सर्वविशेषं त्वं उस विमेष सर्वकु नेदै सप्रहुं या सर्वविशेष ॥४६॥
 विवेदस असर्वमेष वाऽपेण इति सूये प्रहुं या सर्वादित
 सवै प्रहुं या सर्वादेष वै, सर्वमेष विश्वं तिति सर्वप्रष्ठेप्रहुं
 या सर्वविशेषं त्वं उस विश्वं त्वं उस विश्वं त्वं उस विश्वं त्वं
 नान्यते न उपत्ति ॥ ततु पूर्णदपाकारा अप्रवर्ग्यो

॥४८॥

थके नास्या मिहो च ऽशीषी एव दुर्वलीत्याहवनीये निति
 ब्रुया कथे द्वीपस्त्रिया सा विद्या ड्येन च पुरोला देखने
 तिब्रुया कथे वासुर्मा स्यानीति पय ये निब्रुया कथे पुरोला
 बध्वनीति पश्चुना द्विलोल्लाङ्गोन च तिब्रुया कथे सोम्योध्य
 रद्वितीविद्वान वेति ब्रुया द्यो अङ्गुष्ठे नेस्य शीषी द्विभर्मस्य
 शिरस्तद्वेवः प्रसद्वयुषीदाति ध्येन नहवा अस्या पशी द्वजा
 केन वक्य ज्ञेन एष वतिप्रवर्मनद्वया ॥४७॥ तदाहुय क्राणो
 ता प्रणायति यज्ञे पक्षमादच्छुन प्राणायतीति विमो वारत

घञ्जस्ययत्त्वाणीताः तिरः प्रदर्शयैनो द्विरुद्धाशि शेषां गोऽप्या ॥
 न पाणीति ॥३८॥ तदूदकृष्णप्रया जानुयाजाऽन्यवधावस्थ
 यकस्माद्ब्रुत्वा तत्तिप्रणावे प्रयाजानुपज्ञाईत्र
 एतद्वक्तावा ध्राणाऽश्वाकलो नेत्राणौ ध्राणानव्याराठ
 याणीति ॥३९॥ तदृद्युयंदात्याऽगावं च वृद्धुक्तस्य कस्मा
 द्वत्तिप्राणाऽवारेतयस्य पदा व्याहागाऽवृद्धुरोठ
 गो नेत्रुद्धुपारव्याराठपाणीति ॥४०॥ तदृद्युयद्वानस्यलटे वेद्या
 ब्रुक्तस्य धकस्मारे तमन्मयनेव ब्रुत्वा तत्तिप्रणावे यज्ञस्यदीर्घ

विभूत्यरसावथरस्य इमेद्यावाप्तिवी अग्निद्युम्बुद्दी
 पंतवद्यापो सोतम्बुद्दमापाचमहावीराऽब्रुत्वा द्वितीयत्वे तित्वे त्रित्वे
 नमेतउसनैस्मर्द्युयतिप्राणेन करोति ॥४१॥ स यद्वानस्यत्यृश्या
 सद्यतयद्विरम्भण्याप्ययस्यात्मलीयतपज्ञाऽमयस्यात्मास
 यतपद्यस्य उप्रस्याद्वद्युत्वरी रासाद्युप्रवद्युत्वै तस्माआत
 लुततस्मारुत्तम्भयवेव ब्रुत्वा त्वयतिवातस्य ब्रुत्वै तस्माआत
 श्वितियेतप्रसावावृत्तम्भयतिवातस्य ब्रुत्वै तस्माआत ॥४२॥
 श्वितियेतप्रसावावृत्तम्भयतिवातस्य ब्रुत्वै तस्माआत ॥४३॥

॥ ४० ॥

सर्वे तु तीदेह न पष्टे वा द्याद वो वा प्रवर्ण्णीपि स दो समस्य प्रवर्ग्य मु
 साध्यत्कसंनिवही दशिरस दैत्यतमधितो ध्वनित सर्वतु
 सामाद्यायाग्ने गार्जीलामंतर्वेधप्रसमाय इम थांग्नी ध्वनित
 वनीयेत्रीनला को नु पकल्पयते ॥ ४० ॥ ते षामकमु ज्वर्णलय मु इ ॥
 खद ध्रेधारय माणा झु होति यज्ञस्य कीर्ति इम उस्य हक्का ॥ ४० ॥
 मस्मौलोकानाविवा त्येवेन मेत छुचासमद्वियति छर्ण
 करोग्यथ यमुखद द्वाउपरी वो वेत दानु श्वद द्वामु परीवत द्य
 सौलोकस्त्वामंलोक ॥ भुग्नाविशत्तेवेन मेत छुचा

समद्वियति कृक्षं करोति पाण्डिते वर्मीदिव्या भुग्निति यैव दि
 या भुग्यागाय आश्वद तेद्विनिश्चित्यैव गाय आ अविद्विनेसात
 आथाय तां निष्ठ्या यतां तस्ये ते स्वाहो हि नात्रति येहि तमिवास्ति ॥ ४० ॥
 अपद्वितै पुज्जलयना निष्ठ्ये धारय माणा झु होति मध्यमिव
 वैत चं नाभिर द्वामध्यमिवांतरिक्षलोक सद्यात तरि ॥ भूलो
 क ॥ भुग्नाविशत्तेवेन मेत छुचा समद्वियति रुक्षकरोति पा
 ते वर्मीतरिक्षे भुग्निति यैवांतरिक्षे भुग्याज्जुध्याग्नी ध्वनिति
 यैव विष्टुध्याग्नी ध्रेसात द्याप्यामतां निष्ठ्या यतां तस्ये ते स्वाह

तिनाचतिरोहितमिवास्ति॥३॥ अथर्तीयमध्याघापतस्य
भासीनोज्जुहोस्यधृववेत्यशस्त्रोधर्षतद्यद्यंलोकस्तद्य
मेलोक्तुभगविशन्त्यवेनमेतद्युच्चासमद्वयप्रतिहृद्येकरोति
यातेचर्मर्थियाऽभुगितियेवप्तीष्याऽभुग्या जगत्याभस
इस्यातियेवजगत्साऽसदस्यासात्यायातांनिश्चायतांत
स्यते स्वाऽतिनाचतिरोहितमिवास्ति॥४॥ भूषणानिष्ठामाति
द्यवस्यत्वापरस्याऽपेततद्वृत्वस्त्रवेण्यएषत्यप्यस्यत्वाप्रादुषस्य
स्त्रवस्यपरस्यायिमेवतद्युक्तस्याणाम्भव्यातीतिब्रह्मणाओत्तमा

नंगोपायेत्यैतेन शहविशस्त्वाद्भर्मणावगमितियज्ञोवैविद्यज्ञस्य
त्वारिष्ठाइस्यैतेन शहननुकामामसुवितायनमसइतिपश्चस्य
त्वारिष्ठाअद्युलायाइस्यैतेन शहा॥५॥ अथाहसाम्यापत्तिसामवृत्तीति
वाग्मा प्रतिलेववृष्टापायतितिसामतद्यज्ञामतच्चामग्यतिनेति
मोजातद्युपत्तात्त्रीयं जा श्वार्णमिनहिनसनितिसामरिन
शाग्नां छर्णसामयहताम्बधांश्चापत्यज्ञहिरक्षामयहतातिथि
द्यसिग्नायस्यावैस्वरीणिव्युत्तिश्चिदाम्भस्मादतिथि

इसिगायति॥३॥ सगायत्यज्ञष्टपतिप्रतिदृष्ट्यहोरावश्तितेनाशा
 एवैतद्भाष्यथोपहंतितउद्बोनिः कामंतिबधनेन वावा
 लभग्नेणास्तीच्चप्रेष्ठहियज्ञस्यदः स्यस्यांततोदिव्यापो प्रवेति
 तद्वित्ति॥४॥ तेवैपरिष्ठं हुसादयेत्ततो वारेष्ठुमुच्चानोऽम्
 वश्तितं यस्यामुमादयेदिमामस्य भुम्भुव्यस्युमादयेय
 योस्य-भुम्भुव्यक्तेष्ठययेष्ठ्यदुसास्यतितेनायानन्दिनस्य धय-स्मेतमा
 स्तिनेमायदहास्युव्यप्रास्यतितेनायानन्दिनस्य धय-स्मेतमा
 पः परिष्ठं तिवागतिवोआपसुनोडानाटेजास्तिस्यास्यारिष्ठस्यहुसादपेता॥५॥

॥५॥

ग्रन्थी

उत्तरेवदेत्विक्तेसादिव्यवज्ञोवाउत्तरवेदविद्वात्रवल्लभिष्ठरल
 तोद्धरः अत्रतिद्यात्युत्तरनोऽयास्यष्टव्यप्रवग्नेमुमा
 दयातवाङ्गवाउत्तरनोऽनिःशरः प्रवर्त्तेः कोपेऽस्तद्वचेष्ठातिष्ठा
 चदुख्वान्नरिष्यवैचतुस्त्रिक्तिप्रेषत्यतिदिव्याद्यत्तस्त्रियस्तम्भा
 द्युम्भुम्भुक्तिक्तिना। प्रर्त्तस्यसप्रभा इतिसंयोगा ज्ञते
 स्यस्यनान्निःसप्रभाद्यवैतदालसज्जावै श्वायुः सप्रभाइति
 नः सकीमुम्भुप्रभाइत्यवैतदालपद्माच्यवद्यतिनावतिरा
 हितप्रियद्यन्यद्वेतस्यस्याम्भेयन्यद्वारतस्यव्रतमेवानुष्ठाण

तत्त्वाददृव्यव्रतस्यस्मिन्नेत्रेणिति इति वर्ष्ण
 दृष्टिरत्ना ॥४३॥ पुरस्तादुपश्यन्महासंस्मरणेतद्धाति
 तदाहुतः परीक्षात्वाह एवास्मिन्नेतद्धात्याप्तिः परेण हिए
 ॥४३॥ नवन्योस्तु चौलस्तः वेवास्मिन्नेतद्धात्यत्र तोषितद्वित्स्या ॥४३॥
 आयतनं दक्षिणः संमालमेदीतद्वित्स्याऽयतनसुन्तरतः
 सच्छजित्वतद्वित्स्यायतनभूतो खस्त्रियाणां वेदवि
 त्राणिप्राणानेवास्मिन्नेतद्धाति ॥४३॥ अथेतद्वित्स्याज्ञाप्य
 त्राणिप्राणानेवास्मिन्नेतद्धाति ॥४३॥

प्रन्वासाच्चाप्य-आत्मा चीमासादय सदरमेवास्मिन्नेतद्धाता
 नितद्विषेतः पिन्ने व्यां द्वावेगास्मिन्नेतद्धात्यां डाढ्य ॥७
 हिष्ठपादिन्वतेय-आस्त्राणामद्वयमूर्त्तरवास्मिन्नेतद्धा
 चातिपद्मोहिएकपालजानुन्नेतद्धातिप-आच्य
 योद्देककपालेष्वतएकपालेष्वत्वत्वमेजानुन्नेप-आच्य
 ष्टीपादवेगास्मिन्नेतद्धातिपादाभ्यां तिध्यहृप्रहरस्य
 त्वरतः रवैप्रचरणीयोतद्वित्योरायतनं द्विषिणतामा

३ घ

॥४४॥

जीलीयंतद्वित्स्यायतना।॥४४॥ अथास्मिन्यम् आनयतिद्वैतने
पुरिषमित्यभं वै पुरीषमध्यमेवास्मिभेतद्धातितेनवद्वस्यचाच
योस्वेतनावत्तेऽहितमिकास्तद्विष्वेमहि बनयमाच्यासिपि
महिलादिषमेवेतयादास्त्॥४५॥ सनेसर्वेनिगानमेष्टेष्ट
मालात्यरागश्चमसकिसद्वैनाध्योवाप्तदिशिनष्टितस्मि
ज्ञपत्तिक्षयजमाजापत्रतमस्यस्तित्यप्रयच्छेत्यजमानस्ते
तस्माद्वैद्यातितथोनपजमानं भपरगं नं द्ववदि॥४६॥

अथेनमद्विःयरिष्विचतिद्वांतिर्वीद्यापः उमयत्येवै नमेत्तद्व
र्वतः परिषेचतिसर्वतएवेनमेतद्वामयतित्रिः क्वचिः परैष्वचात
विद्विष्ट्यजः॥४७॥ अथाह वार्षीहरु उसामगायैषवेष्टाह
प्रिष्टैष्टवतपयेषउप्रवर्ग्यस्तद्यतमेवैतस्मीणांततस्माद्वाह
वार्षीहरु उसामगायीति॥४८॥ अथचात्वालेषउपस्थितिसु
निष्टिवियानाऽयत्तिष्ठपः सेत्वेतिपावद्वास्तनप्रच
रंसापञ्चनवाऽस्मात्तावदोषपद्यपञ्चापकम्पनैतिष्ठ

तितदुताद्विस्त्रिच्छेष्टं रुद्धिर्भित्याज्ञस्मै संतु प्रेस्मां द्वैषि
 यं च वयं द्विभृति पामस्योदितं द्वैषः स्यातां दित्यो परामेवते
 नैव तप्राप्त्याक्षयते ॥१३॥ अथ ग्राहि वारं गुरुमकद्यन्तमस ॥४५॥
 स्मरीति पाप्या वैतवमः पाप्मानमेवतमोपहते स्वप्यत्यंत उत्तरमि
 त्यग्यवैलोको दुर्लभो अन्नवलोकप्रतिष्ठातिदेवद्ववासु
 र्यमग्न्यात्योतिरुत्तमेष्टित्यर्थो वैलोकम् ॥४६॥ यात्कृता
 स्वर्गप्रवलोकततः प्रतिष्ठात्यनेष्टमेत्यात्वनीष्टस्ति

२ मा

घमज्याद्यात्मिसमादसितेजो प्रयिच्छेही याज्ञिमवेत्यासमि
 धेष्ट एन्तु समिं चेस्ते जसासमिं यो ॥४७॥ अथ ग्रस्ते द
 विधमेणावरतियज्ञो वै सामृशिरः प्रवग्यो यज्ञरवताद्वि
 रः प्रतिद्वात्माच्यंदिन सवन्न एव द्वादुद्यन्ति कवल्य इ
 सवन्यन्माध्यं दिन एव वन्न एव वैकतद्वाग्नीष्टिति
 स्तुतेष्टाच्यंदिने पवनेष्ट्राणो वै माच्यंदिनः प्रवमानः त्राणमि
 वास्त्राच्चेतद्यग्निहत्रहवण्याम्बुखं गरतघनानां य

दग्धिहोत्रुदीर्घस्तम्भकेदधाति॥३॥ सआनीपमानआ
 हहोतर्वैश्वयत्तेवाघोमितिवदतेष्वत्रतोताथापोत्तिष्ठभाहृ
 तउठविरितिभातणिधवसति कम्याश्राव्याहृं धिधम्भस्य
 यज्ञतिवष्टुक्तेत्तुहोतिसबुवपद्मज्ञाहृतिप्रथमेत्यज्ञमा ४
 नायप्रपञ्चतिस्मा। सउपहवमिष्ठाहृत्योतेमयित्यदिग्येषु
 त्तुहृसेतद्वाइदियेष्टुवरष्टापतिमित्यभोमीयक्रतुरि
 तिक्रतुरधावेवामेष्टेधम्भस्त्रिष्ठुगिरिराज्ञैतिधम्भोल्ल

५६

४८

षत्रिष्ठुगिरिज्ञतिविराजा उयोतिष्ठास्तेतिविराजाधेष्ट्योतिषा
 सहत्रस्त्राणातेजसासहोतेब्रह्मरात्मेष्टेजसासहपयसारेतज्ञा
 धृतमितिपयसोम्येत इत अस्त तेत्यसोहृमवीमध्यत्तरामु
 त्तरा॥ समामिष्ठाजाष्टप्रवेतद्याचास्तेपचाल्मज्जयंतेम्ला
 वेवबंधु॥ ३॥ अथातोहृष्टाणाना० सुवर्स्तुहिरण्यं रत
 मानत्रस्त्राणाद्यासास्त्रीनोवैत्रस्त्रापराः २ नायनः रात्यत
 स्मासुवर्स्तुहिरण्यं शतमान ब्रह्मणाद्याते॥ ३॥ अथ
 पैषाघम्भुवाताम्राख्यवेदसा। तेतत्त्वैवत्तेमर्सत्तमिवा

४८

अर्थात् निष्कामतितस्मात् भूर्यवेदस्ति ॥३॥ अथ यैषा पञ्चमानसा
 ब्रह्मदुधात् ज्ञाते वेदस्ति यज्ञो वहो तापन्नो यजमानः स्मात् तो
 वेदस्ति ॥४॥ अथ यैषा पञ्चवेदस्ति दुधात् मुक्तात् व्योदयस्ति पन्नी
 कर्मवार एतत्र दुर्वितियुक्तात् वरणस्मात् उपात् व्योदयस्ति
 तद्वाया पुरत् ज्ञातिप्रविशति परतम् बुवाद्वत् धर्मात् वास्य
 व्रतवर्योपास्यत् ॥५॥ ततो यवाग्नाणं ॥ ५॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ५॥
 त्वं वर्योपास्यत् ॥६॥ ततो यवाग्नाणं ॥ ६॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ६॥

विद्यायैतेतत्त्वप्राप्तिक्षिणिः॥३॥ पूर्णानुतिं छहोत्तिसंविवेपूर्णः सर्वाणि
नंतरिष्यज्यतिक्षिणिक्षिणिचविश्वलं पञ्चस्या॥४॥ स्वातन्त्र्याणाम्यः सा
चिपतिक्षिणिइति भनोवैप्राणानामायिपतिस्तन्मनस्यैवतत्त्वद्विषद्व
तिपत्तिक्षिणिचविश्वलं पञ्चस्या॥५॥ पूर्थियैस्याहोत्तिपूर्थिवीते सब्दाम्
वानामा प्रतनंतस्यवीक्षिरवैहोत्तद्वताभिर्धिषज्यतिक्षिणिचविश्व
लं पञ्चस्या॥६॥ अम्बयैस्याहोत्तद्वताभिर्धिषज्यतिक्षिणिचविश्व
रवैत्तद्वताभिर्धिषज्यतिक्षिणिचविश्वलं पञ्चस्या॥७॥ अंत

प्रिभायस्वाहेतत्रिभ्वंवैसर्वेषोद्वानामायुतनेत्सर्वीभिर्भवे
तेद्वताभिजित्यतियक्तंचविश्वलंपूजस्या॥६॥ वायवस्वाहे
तिवायैस्तर्वेषोद्वानामामात्सर्वीभिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवे
तियक्तंचविश्वलंपूजस्या॥७॥ अद्विस्याहेतिद्वावैसर्वेषोद्वाना॥८॥
प्रायतनेत्सर्वीभिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवेत्यतियक्तंचविश्वलं
पूजस्या॥९॥ सूर्यायस्वाहेतिसूर्योवैसर्वेषोद्वानामामात्सर्वी

॥४॥

भिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवेत्यतियक्तंचविश्वलंपूजस्या॥१॥ अद्विद्वयः
स्वाहेतिक्षेपावैसर्वेषोद्वानामायतनेत्सर्वीभिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवेत्यतियक्तंचविश्वलं
पूजस्या॥२॥ चंद्रायस्वाहेतिचंद्रोवैसर्वेषो
द्वानामामात्सर्वीभिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवेत्यतियक्तंचविश्वलं
पूजस्या॥३॥ न भृत्रेभ्यः स्वाहेतिन भृत्राशिवैसर्वेषोद्वानामाय
तनेत्सर्वीभिर्भवेतेद्वताभिर्भिर्भवेत्यतियक्तंचविश्वलंपूजस्या॥४॥
अद्वयः स्वाहेतियपौवैसर्वेषोद्वानामायतनेत्सर्वीभिर्भवेतेद्व

ताभिर्जिष्ठयनियकिंचविश्वलं पद्मस्या॥१३॥ वरुणायस्याहेतिवरु
 एगावेसर्वेषादिवानामात्मातश्वर्वाभिरवैतेऽवताभिर्जिष्ठयति प्रकिंच
 विश्वलं पद्मस्या॥१४॥ नाभ्येस्वाहापृतायस्वाहेत्यनिरुक्तमनिरुक्ता
 वैप्रजापतिः प्रजापतिर्यजस्तम्बजापतिमेवैतेऽब्धजं भिषज्ञित्र
 योदशेताआहुतीत्रुठोतित्रयोद्दरोवेमसाम्बवसरस्यसंवेसर
 वैप्रजायातः प्रजापतिर्यजस्तम्बजापतिमेवैतद्यन्तेभिषज्ञाता॥१५॥

वाचेस्याहेतिमुखमेवास्मिन्नेतद्द्वातिप्राणायस्याहाप्राणायस्याहेति
 नासिकरवास्मिन्नेतद्द्वातिच्छुष्यस्याहेत्यच्छुष्यस्याहेत्यस्मिन्नेवास्मि
 न्नेतद्द्वातिभ्रोत्रयस्याहात्रोत्रयस्याहेतिकर्त्तिववस्मिन्नेतद्द्वातिभ्रोत्रय
 द्वातेताआहुतमोऽप्तेतिसप्तवाइमेवीष्मन्नाणास्तानेवास्मिन्नेतद्द्वाति
 भ्रोत्रपुस्मिन्नेतिमुक्तमांत्रुठोसवंवैपुरुषसवंतोवैतद्विषयतिघञ्जिं चयि
 ष्वलं पद्मस्या॥१६॥ प्रनसः कामसम्भूतिमिल्लनिप्रनसाधनाइद्यसवि
 मान्तनमनसेवैतद्विषयतियकिंचविश्वलं पद्मस्यवाचः सत्यमदीये

॥५०॥

तिवाचागाइद्युर्सर्वमासं तद्वाचैवतद्विषयतिपञ्चकिंविष्णुप्रसन्धि
 पश्चनाभृप्यमन्वस्यरसेयत्र श्रीः अपतामपि स्वाहे मात्रिष्मवेतदा
 शास्त्रथते चोपशायो चयिष्वप्मार्घ्यामृष्टासृष्टव्याहृताकरोयाहृता ॥५०॥
 पचत्कुर्मादनार्थमप्यउपशमोद्भृः स्यानेनप्रचरेता ॥१॥ संवस्या
 वेत्रवर्ग्यः सर्वैसंवस्यः सर्वप्रवर्गः स्यत्प्रवृक्षस्तद्वसेतोपदुचितस्त
 श्रीष्मोयत्यन्वितस्तद्वषोग्रदावैवर्षीः पिन्चतेष्ठैनः सर्वदेवाः सर्वाणि श्रु
 तान्कपञ्जीवं तियन्वेतेह वा अस्मेव षोय एव मेतदेवा ॥१८॥ इमेवेतो

काः प्रवर्गः सर्वैवाद्भेदोक्तः सर्वत्रिवर्गः स्यत्प्रवृक्षदयंतो कोयम्
 वित्प्रवृक्षदतिरिभूतो कोयत्तिन्वितस्तद्वसेतोका पदावाऽप्यसेतोकाः पि
 न्वेष्ठैजसर्वदेवाः सर्वाणि भूतान्कपञ्जीवं जीवं तियन्वेतेह वा अस्मात्
 असोनामायाएव मेतदेवा ॥१॥ एतावैदेवताः प्रवर्ग्यो यव्विष्णुरादि
 यः सर्ववाएतोदेवताः सर्वप्रवर्गः स्यत्प्रवृक्षदिग्दुचितस्तद्विष्मो
 द्विष्मिन्वितस्तद्वावादित्योग्रदा वा असावाद्यमः पिन्चतेष्ठैन्कु
 सर्वदेवाः सर्वाणि भूतान्कपञ्जीवं तियन्वेतेह अस्मात् अस्मात्

श्रीगणेशाय

यष्टवमेतद्वेदः ॥२०॥ पञ्चमानो वै पञ्चवर्षीस्तस्या मा पञ्चापश्चवः सर्वे वे
 पञ्चमानः सर्वं द्विगुणः सप्तमकृत्स्तमा यद्गुच्छं स्तम्भजामीत्यन्वि
 तस्तलवद्वावैयुदा वै पञ्चावः पितृते थैन्नान सर्वेदगः सर्वाण्डिग्रूता ॥२१॥
 ॥५॥ अ
 न्यपञ्चीवंतिपितृते हवाओम्बै पञ्चावै यपञ्चमेतद्वेदः ॥२२॥ अ
 न्विहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं गाउग्रहो त्रित्यसर्वं ग्रन्थः । सयद्विभित्ति त
 यद्गुच्छं तोपद्युनी तंत्रगुच्छितोयद्गुतंत्रात्मचितोयदा वाव्यग्निहो वंतिपितृते
 थैन्नान सर्वेदवाः सर्वाण्डिग्रूतान्यपञ्चीवंतिपितृते हवाओम्बै अस्माऽप्निहो

अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२३॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२४॥
 ॥२५॥ इति पूर्णमासौ वै प्रवर्गः सर्वं जेदर्थं पूर्णमासौ सर्वं प्रवर्गः सर्वं प्रवर्गः
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२६॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२७॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२८॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥२९॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३०॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३१॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३२॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३३॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३४॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३५॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३६॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३७॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३८॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥३९॥
 अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥४०॥ अग्निहो वंते जव रुद्धिरुसर्वं ग्रन्थः ॥४१॥

वैदिवाः स्वरीणि भूता अपजीवं तिष्ठन्ते हवा अस्मै
 वा तु मीमांस्यानि एव मेतदेव ॥२४॥ पञ्चु बध्यो वै प्रव-
 प्रवर्ग्यः सर्ववैपञ्चु बंचः सर्वं प्रवर्ग्यः सयद्धिष्ठि
 अतस्तु त्वं छक्षो यदा सञ्चलदुचितो यदुतस्तत्पिन्ति
 तो यदा वै पञ्चु बध्यतिष्ठन्ते नाः सर्वेऽवा� सर्वीणि भूता
 अपजीवं तिष्ठन्ते हवा अस्मै पञ्चु बध्यो यदा वै मेतदेव ॥२५॥
 सोमो वै प्रवर्ग्यः सर्वं प्रवस्त्रामः सर्वं प्रवर्ग्यः सयद्धिष्ठुतस्तत्प्रवृत्तो

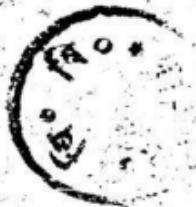
।।४२।।

भूतनातस्तु उचितो यदुतस्तात्मादतायदावे साम्बिन्दतयेन उत्सव
 इवा स्वरीणि भूता अपजीवं तिष्ठन्ते हवा अस्मै सोमो यदेव
 तदेव न ठवा अस्याप्रवर्ग्याणकेन चन्दनपञ्जे नेष्टुं प्रवृत्त
 तिष्ठन्ते देशाधेद्वा आयुरेतत्यातिः प्रविशतिष्ठर
 अतस्मनुवाकृते द्वाध्यत्यपतिवात्यस्त्रुत ब्रह्माण्डस्त्रै ॥२६॥
 अतु रथ्याबाण ॥ द्वितीयाप्याप्यः ॥ प्रवर्ग्यं कोडसमाप्ते ॥ उत्त
 प्रवृत्तं संवत ॥ २७॥ वै भाद्रपदं भुद्धप्रतिपद्यविवारणोपालं अस्तालिङ्गं पुत्रलिङ्गं
 ता ॥

।।४३।।

।।४३।।

व ३८

کتابخانه ملی اسلام
کتابخانه ملی اسلام

۰۷۸۲۳
Collection

